

Posudek bakalářské práce

Roman Příkryl (Ateliér video, vedoucí práce Jiří Ptáček)

Pro uchopení bakalářské práce Romana Příkryla je myslím dobré vzít v úvahu několik referenčních oblastí. Tou první je tradice raně avantgardní duchovně zaměřené vizuální tvorby směřující k abstrakci, další potom „zenové“ neavantgardní experimenty inspirované východní filosofií (sem patří bílé monochromy Roberta Rauschenberga nebo „Zen for Film“ Nam June Paika), pak je tradice místně specifických instalací, na jejímž začátku leží „sochařské“ a „architektonické“ experimenty Richarda Serry a Gordona Matty-Clarka a nakonec současná pokračování „teatrálních“ efektů, které Michael Fried odsuzoval u minimalistických instalací. Mám na mysli umělce využívající pokročilé technologie k dosahování spektakulárních, nebo naopak téměř „neviditelných“ efektů (Olafur Eliasson nebo James Turrell). Dohromady tvoří tento výčet trochu nepřehlednou směsici a mírně neurovaný byl i můj dojem z „beta-verze“ Příkrylovy práce.

Jde o „minimální projekci“ na bílou stěnu, která na první pohled vyvolává dojem „prolamování“ dvojdímenzionální plochy zdi, to ovšem za předpokladu, že ji jako nepozorní diváci nepřehlédneme. Nejedná se totiž v žádném případě o nějakou spektakulární záležitost – v čase se proměňující kompozice, budovaná symetricky podle středové vertikální osy zdi, je promítaná bílým světlem na bílou plochu a v denním světle mohou některé její části téměř splýnout s odrazy světla a stíny. Při delším setrvání u obrazu se jako diváci můžeme těšit z iluzivního efektu, uměřenosti a vyváženosti i čistoty a technologické vytříbenosti samotné instalace.

Instalace ve školní místnosti pochopitelně jen málo odhaluje, jaký by mohl být ideální diapozitiv Příkrylovy práce. Nabízí se totiž několik možností – buďto může být pomalá hra křivek sledována kontemplativně jako obraz, čemuž by pomohlo více ji odizolovat od okolí a možná i vybídnout k posezení kusem nábytku. To je ale myslím méně pravděpodobná varianta – ve skutečnosti spíše autorův záměr směřuje k záměrně otevřené situaci, která ponechává i možnost, že divák projekci přehlédne nebo ji přejde jako málo hodnou pozornosti. Tato varianta předpokládá velmi přesnou volbu místa, nejen s ohledem na charakter pohybu lidí, ale i osvětlení a jeho případných proměn během dne. Nejedná se přitom pouze o „technické“ aspekty, naopak je s nimi spojeno i výsledné čtení práce. Bylo by proto dobré, kdyby se mohl Roman Příkryl právě u své představy modelové situace (a možná i modelového diváka) zastavit v rámci obhajoby práce.

Bakalářskou práci vnímám jako citlivý experiment s krajními možnostmi pohybu na hranici projekce a místně specifické instalace, který přes svou „minimálnost“ oslovuje především divákovy smysly. Neměl jsem sice možnost vidět finální podobu animace, přesto si troufám práci hodnotit jako výbornou.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení A.

Mgr. Jan Zálešák, Ph.D.

v Brně, 26. 8. 2011

